

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. INDLEDNING

Siden vedtagelsen af ældreboligreformen i 1987 har ældreområdet udviklet sig med rivende hast. Ældresektoren er blevet moderniseret og udbygget i et tempo, som vi ikke har set tidligere. Standard og kapacitet, både med hensyn til boliger og service, er blevet højere, og kommunernes tilbud er blevet fleksible og i højere grad end tidligere tilpasset den enkeltes behov.

Men der er til stadighed brug for fornyelse og udvikling af de allerede opnåede resultater. Her er det regeringens opfattelse, at især indsatsen for de svageste ældre, de, der ikke kan klare sig uden væsentlig hjælp fra det offentlige, må opprioriteres.

Det foreliggende lovforslag tager først og fremmest sigte på at skabe flere moderne plejeboliger, dvs. ældreboliger med tilhørende servicearealer med tilknyttet personale, og dermed med samme omsorg og tryghed som på traditionelle plejehjem. Dette muliggøres dels ved modernisering af utidssvarende plejehjem og omdannelse af disse til ældreboliger, dels ved at øge antallet af ældreboliger med tilknyttede servicearealer.

Forslaget tilstræber at imødekomme, at ønskerne om på den ene side tryghed og på den anden side selvstændighed kan opfyldes bedst muligt for den enkelte. Hensigten er at forbedre rammerne i hverdagen og dermed give de ældre større livskvalitet.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at boligministeren i folketingsåret 1994-95 skal fremsætte forslag til revision af ældreboligloven, som har været i kraft siden 1. juli 1987, med henblik på at sikre de justeringer, der måtte vise sig hensigtsmæssige efter de indvundne erfaringer.

Det samlede lovforslag omfatter:

- forslag til gennemførelse af ovenstående målsætninger
- forslag, der omfatter andre ændringer i Boligministeriets lovgivning, der knytter an til de nævnte målsætninger.

Konkret indeholder lovforslaget ændringsforslag til lov om boliger for ældre og personer med handicap,

lov om individuel boligstøtte, lov om leje og lov om boligbyggeri.

2. BEHOVET FOR ÆLDREBOLIGER OG PLEJEBOLIGER

Udgangspunktet for dette lovforslag er, at det fortsat er kommunerne, der skal have ansvaret for at vurdere behovet for ældreboliger og ansvaret for at opfylde dette behov inden for de rammer, som ældreboligloven udstikker. Dette betyder, at forslaget ikke indeholder initiativer, der indebærer en statslig styring af aktiviteten på ældreboligområdet. Tværtimod sigter forslaget på, at de opstillede formål, jf. ovenfor, bliver nået ved at påvirke kommunernes adfærd gennem ændrede incitamenter.

I forlængelse heraf skal det fremhæves, at der som led i decentraliseringen af det støttede boligbyggeri pr. 1. januar 1994 indgik en harmonisering af finansieringsreglerne for ældreboliger og almennyttige boliger. Hermed blev det billigere for kommunerne at bygge ældreboliger. Denne billigørelse af ældreboliger udgør utvivlsomt en del af forklaringen på den markante stigning i antallet af tilsagn til ældreboliger, som er sket fra 1993 til 1994.

På denne baggrund vil skøn over den fremtidige aktivitet på ældreboligområdet være behæftet med betydelig usikkerhed.

Samtidig er det imidlertid regeringens opfattelse, at der eksisterer et påtrængende behov for at forbedre navnlig de plejekrævende ældres boligforhold.

For det første er det nu fastslået, at mange af de nuværende plejehjemsboliger er utidssvarende. Boligministeriet og Socialministeriet har som et led i det lovforberedende arbejde fået udført en undersøgelse ved Statens Byggeforskningsinstitut (SBI) af boligstandarden blandt andet i de eksisterende § 79-plejehjem og beskyttede boliger.

Af disse fandtes pr. januar 1994 36.855 plejehjemspladser og 5.285 beskyttede boliger.

Undersøgelsen, der blev offentliggjort i marts 1995, viser, at de beskyttede boliger, hvad angår boligernes standard, stort set må betragtes som tidssvarende. Det samme er ikke tilfældet med § 79-plejehjem: